

Het erve Weijenberg en Siep

A. Meuleman

Onderstaand verhaal is afkomstig uit het boek *Jongs, wi-j mot moar 's kieken wat wodt* van A. Meuleman van boerderij de “Weijenberg” in Oolde bij Laren. Het oorspronkelijke verhaal is in dialect geschreven en voor het *Land van Lochem* vertaald.

Deze boerderij is sinds 1390 bekend als het “Weijenberg good tho Lochem”, in de buurtschap Oolde bij Laren. De eerste bewoners waren bekend onder de naam Roloff von Weijenberche en Isabella von Weijenberche. De naam Weijenberg is afgeleid van het woord “Waegin”, dat glooiend betekent. Het betekent ook, dat die huizen altijd gebouwd zijn op een glooiing naast een enk of kamp op een schuine helling. De bedoeling was, dat het achterhuis lager lag dan het voorhuis. Dat was gewoon om de aalt (vloeibare mest) bij huis te houden voor de bemesting van het land. Op deze boerderij is de schrijver van dit verhaal geboren.

Met de laatste verbouwing in 1980, kwamen er nog oude papieren voor de dag uit 1769 van Lammert van Weijenberg en zijn echtgenote Hanna. Ze hadden één dochter Harmina.

Ze is later getrouwd met Willem Dondertman en kreeg drie kinderen, die later altijd twee namen hadden, namelijk naar de boerderij en naar hun vader Dondertman

Deze mensen hadden ook een café met slaapgelegenheid voor rondtrekkend volk zoals Hannekemeiers, wannenlappers, borstelkooplui en dat soort kistenkerels (rondtrekkend volk, dat zich aanbood voor werk op boerderijen, reparaties of verkoop van huishoudelijke artikelen). In dat café werd alles opgeschreven op een lei. Later op de avond kwam er wel eens een klant met een natte duim langs, zodat er ook wel eens voor niets zal zijn gedronken.

De oude opoe was de langstlevende en heeft er ook nog wel aardig wat aan over gehouden.

Ze had een grote hond, “Siep”. Mijn grootvader vertelde een verhaal over Siep en bij overlevering mijn moeder ook. Wij vonden het een mooie legende.

Wat was nu het geval? De oude Harmina, die nogal kerks was, had tijdens haar leven aan de kerkenraad en de dominee gevraagd of, wanneer zij aan het eind kwam, zij voor Siep wilden zorgen. Ze had er wel vierhonderd gulden voor over. Bij goedkeuring zou dit bedrag direct worden overhandigd. De kerkenraad heeft er mee ingestemd.

Dan, in het voorjaar van 1830, is Harmina overleden. 's Morgens kwamen de burens om haar af te leggen, maar achter de bedsteedeuren lag Siep bij Harmina op het voeteneinde..

Wanneer de burens dan aanstalten maakten om haar uit de bedstee te halen, liet Siep de tanden zien en gromde achter uit de hals.

Jan-Willem van de kapper deed de deuren weer dicht en stelde voor om het de kerkenraad maar te vertellen.

En zo gebeurde het, de dominee en de kerkenraad kwamen 's middags rond een uur of twee, al lopend, bij 't Weijenberg. Een oud kerkenraadlid, Diederik, achternaam onbekend, herder van beroep had vaker met honden omgegaan en die trad naar voren en haalde een stuk worst uit de broekzak. Hij deed de bedsteedeuren open. Het gegrom was bij de deeldeur te horen. Ondertussen had Siep ook al wel honger gekregen en hij begon meteen aan de worst te snuffelen. Langzaam haalde Diederik de worst naar zich toe en toen de hond de kop net buiten de bedstee stak duwde Diederik de deuren dicht.

Het duurde dan ook niet lang of er waren twee doden.

In de grote keuken was de vloer van zand en daar voor de bedstee hebben de burens Siep begraven. Er werd een gat gegraven, tot op de witte grond.

Mijn grootvader en later mijn moeder vertelden dit verhaal en wij vonden het heel bijzonder.

Toen, in 1980, gingen wij het oude huis verbouwen om het weer bewoonbaar te maken.

De zwarte grond moest er allemaal uit. Onze schoonzoon Gerrit kwam ook helpen en op een gegeven moment zei hij: 'Vader wanneer heb je voor het laatst kalkoen gegeten?' Ik wist niet waar ze het over hadden. Maar op die plaats voor de bedstee kwamen allerlei botten en een hondenkop voor de dag. Onze Henk zei meteen: "Dat is vast Siep". Voorzichtig hebben ze het hele spul voor de dag gehaald. Een professor uit Deventer had er over gehoord en die heeft alles op de foto gezet. Volgens hem was het een hele oude boeren hofhond, want dat konden ze zien aan de tanden. Nou, op dit moment ligt Siep bij Henk en Ria in de hal in een vitrinekast.

Met het koffiedrinken zag mijn moeder de kop en de botten. "Foei" zei ze "dan heb ik mijn hele leven op een dode hond gewoond, jullie houden het maar stil, dat hoeven de mensen niet te weten."

Bij het uitgraven van de zwarte grond kwamen we tot de ontdekking dat het fundament van de voorgevel op kloostermoppen stond, die uit 1150 dateerden. De zijgevel stond op veldkeien met de platte kant naar boven. Beide fundamenten stonden op de witte grond.

Van de kloostermoppen hebben we een bloembak om de mestvaalt gebouwd.

De voorgevel was opgetrokken uit gebakken stenen uit de steenoven van de Brinke.

Mijn moeder vertelde dat de leem met kruiwagens werd aangevoerd. Portlander was er in die tijd nog niet maar met kalk en metselzand konden ze in die tijd al aardige bouwwerken maken. De specie noemden ze "tras". De grote schoorsteen (bozem) is toen ook afgebroken, die was aan de voet zeventig centimeter breed. Hij was gemaakt van zachte rode steen en heel taaie beekklei.

De resten van Siep